Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10

Leadership of School Administrators affecting teachers' quality of working life in the school under Phetchaburi Secondary Education Service Area Office 10

อัญชลี สุขวิบูลย์ (Aunchalee Sukwiboon)*
ปิยะนาถ บุญมีพิพิธ (Piyanat Boonmeemuseum)**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 2) คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 500 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 48 คน และครูผู้สอน 452 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งด้านการมองการณ์ไกลอยู่ในอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านความจำเป็นพื้นฐาน และด้านความมุ่งประสงค์ อยู่ในอันดับสุดท้าย

2. คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากโดยมีด้านเงินเดือนหรือผลประโยชน์เกื้อกูลอยู่ในอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน และด้านความก้าวหน้าในงาน อยู่ในอันดับสุดท้าย

3. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 คือ ด้านความจำเป็นพื้นฐาน ด้านความรักองค์กร ด้านการบริหารคน ด้านหลักการปกครอง ด้านความยืนหยัด ด้านมีหลักการ ด้านการมองการณ์ไกล โดยมีประสิทธิภาพการทำนาย ร้อยละ 83.50 และความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน เท่ากับ 0.15776 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .000

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำของผู้บริหาร, คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน

* นักศึกษาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
Student Master of Education in Educational Administration, Petchaburi Rajabhat University
** อาจารย์ที่ปรึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
Advisor: Educational Administration, Petchaburi Rajabhat University

Abstract

The purpose of this research were to study 1) the level of Leadership of School Administrators the school under Phetchaburi Secondary Education Service Area Office 10, 2) the level of teachers' quality of working life in the school under Phetchaburi Secondary Education Service Area Office 10. The samples consisted of 48 administrators and 452 teachers, 500 respondents in total. The research instrument was rating scale (5 levels) questionnaire. The data analysis were a percentage (%), mean ($\overline{X}$), standard deviation (S.D.) and stepwise multiple regression analysis.The results of the study were as follows:

1. The Leadership of School Administrators under Phetchaburi Secondary Education Service Area Office 10, as a whole and separately were at the high level. Perspective was ranked first, followed by prerequisites and purposing was ranked last.

2. The teachers' quality of working life in the school under Phetchaburi Secondary Education Service Area Office 10, as a whole and separately were at the high level. Salary or benefit was ranked first, followed by the relationship between the administrators and colleagues and progressing of work was ranked last.

3. The Leadership of School Administrators affecting the teachers' quality of working life in the school under Phetchaburi Secondary Education Service Area Office 10 was prerequisites, patriotism, peopling, politics, persisting, principle and perspective. The effective prediction of 83.50% and a standard deviation of 0.15776, with a statistically significant at .000 level.

Keywords : Administrators' Leadership, Teachers' quality of working life in the school

บทนำ

การก้าวเข้าสู่ยุคศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นยุคที่มีการเปลี่ยนอย่างรวดเร็วในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่า จะเป็นผลจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การสื่อสารสมัยใหม่ ที่สามารถแร่กระจายข่าวสารข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว ประกอบกับการแข่งขันที่รุนแรง ภาวะวิกฤตเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ส่งผลกระทบโดยตรงต่อความอยู่รอดขององค์กร ฉะนั้นองค์กรใดที่สามารถยืนหยัดอยู่ได้ องค์กรนั้นจะต้องมีผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ตลอดจนมีความรู้ความสามารถในอันที่จะนำพาองค์กรให้ไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างไรก็ดีในการที่จะเป็นผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถและการบริหารจัดการที่ดีได้นั้น ผู้บริหารควรจะมีความเป็นผู้นำอยู่ในตัวซึ่ง ผู้บริหารกับผู้นำจะมีคุณสมบัติที่แตกต่าง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545 : 12) การบริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบันมีองค์ประกอบหลายอย่างที่จะช่วยให้สถานศึกษาอยู่ได้อย่างมั่นคง มีความเจริญก้าวหน้าและพัฒนาขึ้น เป็นลำดับ องค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งที่สถานศึกษาจะขาดเสียไม่ได้ ก็คือ ผู้บริหารโรงเรียนยุคใหม่ ซึ่งเป็นผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลงในกระบวนทัศน์ทางการบริหาร ฉะนั้นความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนในยุค

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

ปัจจุบันจะต้องเป็นผู้นำและปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นอย่างมืออาชีพตลอดจนมุ่งทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม ความสำเร็จของโรงเรียนซึ่งเป็นองค์กรขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านบุคคลเป็นหลัก หากผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะความเป็นผู้นำที่มีคุณสมบุติที่เหมาะสมแล้ว โอกาสที่จะประสบความสำเร็จก็จะสูงขึ้น ซึ่งวิธีการหรือแนวทางเพื่อช่วยให้ผู้บริหารโรงเรียนพัฒนาความสามารถในการเป็นผู้นำได้ (สงบ ลักษณะ, 2550 : 2) ส่วนคุณภาพชีวิตของครูเมื่อครั้งอดีตอาชีพครูถือได้ว่าเป็นอาชีพที่มีเกียรติ ได้รับการยกย่องนับถือจากบุคคลทั่วไป แต่ในปัจจุบันภาพลักษณ์และความเข้าใจเหล่านั้นได้เปลี่ยนไปผนวกกับความเลื่อมใสศรัทธาที่มีต่อวิชาชีพนี้ดูเสมือนว่ากำลังจะเลือนหายไปจากความรู้สึกนึกคิดของคนทั่วไปสาเหตุหนึ่งอาจเกิดจากภาวะเศรษฐกิจที่ทำให้ผู้มีอาชีพครุต้องมีภาวะหนี้สินท่วมท้นหนี้ทั้งหลายอาจเป็นหนี้ที่เกิดจากค่านิยม ความฟุ่มเฟือยและการดำเนินชีวิตให้เป็นไปตามสมัยนิยมที่แปรเปลี่ยน เป็นที่แน่นอนว่าการบริหารจัดการหนี้เหล่านี้ให้มีความคงสภาพหรือยู่ในอำนาจการควบคุมของผู้ถือครองหนี้นั้น เป็นปัญหาที่อาจจะบั่นทอนหรือมีผลต่อประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของครูย่อมจะเป็นองค์ประกอบต่อการยกระดับคุณภาพของครูและการยอมรับของสังคม (สวัสดิ์ กาญจนสุวรรณ, 2551 : 112)

จากความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 เพื่อใช้เป็นแนวทางที่จะส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำที่เหมาะสมกับต่อการปฏิบัติของครูและพัฒนาองค์การให้มีความเจริญก้าวหน้าเกิดประโยชน์ในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10
2. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10
3. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10

วิธีดำเนินการ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จำนวน 22 โรงเรียน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 48 คน ครูผู้ปฏิบัติการสอนจำนวน 1,124 คน รวมทั้งหมด 1,238 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 กำหนดแบบเจาะจง (purposive sampling) โดยให้ทุกคนตอบแบบสอบถาม จำนวน 48 คน ครูผู้ปฏิบัติการสอน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จำนวน 1,124 คน ใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน

(Krejcie& Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 452 คน และเทียบสัดส่วนเป็นรายโรงเรียนเพื่อกำหนดกลุ่มตัวอย่าง และใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ในแต่ละโรงเรียนเพื่อกำหนดผู้ตอบแบบสอบถามรวมผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 500 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาตัวแปรตามรายละเอียด ดังนี้

2.1 ตัวแปรต้น คือ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้จากแนวคิดของเซอร์จิโอวานนี่ อ้างอิงใน พักตร์สร สิรบุณยภัค, (2549 : 25) ซึ่งมีองค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหาร 10 ด้าน ได้แก่ ด้านความจำเป็นพื้นฐาน ด้านการมองการณ์ไกล ด้านมีหลักการ ด้านหลักในการทำงาน ด้านหลักการปกครอง ด้านความมุ่งประสงค์ ด้านการวางแผน ด้านความยืนหยัด ด้านการบริหารคน ด้านความรักองค์กร

2.2 ตัวแปรตาม คือ คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ได้แนวคิดของเฮอร์ซเบอร์ก อ้างอิงใน ถนอมรัฐ ชะลอเลิศ, (2550 : 41) ซึ่งมีองค์ประกอบ 8 ด้าน ไดแก่ ด้านความสำเร็จของงาน ด้านการได้รับการยอมรับ ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่ง ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ ด้านเงินเดือนหรือผลประโยชน์เกื้อกูล ด้านสภาพการทำงาน ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน ด้านความมั่นคงในงาน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล 1 ฉบับแบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ตำแหน่ง เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 39 ข้อ ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับการคุณภาพในการปฏิบัติงานของครู จำนวน 37 ข้อซึ่งตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของไลเคิร์ท อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, (2556 : 42) โดยกำหนดเป็นคะแนน 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

4. การสร้างเครื่องมือในการศึกษา

ศึกษาทฤษฎีและแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา และคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของครู จากนั้นนำข้อมูลที่ศึกษามาสร้างเครื่องมือภายใต้การให้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษานำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาสร้างนิยามเชิงปฏิบัติการ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม สร้างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบให้คำแนะนำแก้ไขและปรับปรุง ตรวจสอบหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity)โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหา (IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับโรงเรียนบ้านท้ายหาดจังหวัดสมุทรสงครามสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 จำนวน 30 คนนำผลมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยได้ค่าความเชื่อมั่นตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้หาค่าเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .95

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยวางแผนดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

5.1 ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เรื่องขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

5.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาแล้วจัดส่งทางไปรษณีย์ให้กับผู้บริหารและครูผู้สอนจำนวน 500 ชุด เพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 500 ฉบับ และมีความสมบูรณ์ทั้ง 500 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5.3 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม กรณีที่ได้รับไม่ครบหรือไมสมบูรณ์ผู้วิจัยเดินทางติดต่อที่โรงเรียนเพื่อสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมเป็นกรณีไป ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความสมบูรณ์อย่างแท้จริง

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาและระดับคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

6.2 วิเคราะห์ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ใช้สถิติการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการศึกษา

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จำนวน 10 ด้าน โดยภาพรวมดังนี้

ภาวะผู้นำของผู้บริหาร	$\overline{X}$	S.D.	ค่าระดับ	ลำดับ
1. ด้านความจำเป็นพื้นฐาน	4.36	0.44	มาก	2
2.ด้านการมองการณ์ไกล	4.40	0.40	มาก	1
3.ด้านมีหลักการ	4.31	0.49	มาก	5
4. ด้านหลักในการทำงาน	4.35	0.45	มาก	3
5.ด้านหลักการปกครอง	4.34	0.49	มาก	4
6. ด้านความมุ่งประสงค์	4.18	0.59	มาก	10
7. ด้านการวางแผน	4.26	0.48	มาก	8
8.ด้านความยืนหยัด	4.31	0.46	มาก	5
9. ด้านการบริหารคน	4.21	0.44	มาก	9

10. ด้านความรักองค์กร	4.30	0.37	มาก	7
เฉลี่ย	4.30	0.68	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 โดยภาพรวมในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.30, S.D.=0.68) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย3 ลำดับได้ดังนี้ ด้านการมองการณ์ไกล) ($\overline{X}$ = 4.40, S.D.=0.40) ด้านความจำเป็นพื้นฐาน ($\overline{X}$ = 4.36, S.D.=0.44) และด้านหลักในการทำงาน ($\overline{X}$ = 4.35, S.D.=0.45)

2. คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าระดับและลำดับที่ของคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 โดยภาพรวม ดังนี้

คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของครู	$\overline{X}$	S.D.	**ค่าระดับ**	**ลำดับ**
1. ด้านความสำเร็จของงาน	4.32	0.41	มาก	5
2. ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ	4.30	0.41	มาก	6
3. ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ	4.30	0.32	มาก	6
4. ด้านความก้าวหน้าในงาน	4.29	0.39	มาก	8
5. ด้านสภาพการทำงาน	4.33	0.42	มาก	4
6. ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและ เพื่อนร่วมงาน	4.39	0.40	มาก	2
7. ด้านความมั่นคงในงาน	4.34	0.46	มาก	3
8. ด้านเงินเดือนหรือผลประโยชน์เกื้อกูล	4.43	0.48	มาก	1
เฉลี่ย	4.34	0.41	มาก	

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

จากตารางที่ 2 พบว่า คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.34, S.D.=0.41) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับได้ดังนี้ ด้านเงินเดือนหรือผลประโยชน์เกื้อกูล ($\overline{X}$ =4.43, S.D.=0.48) ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน ($\overline{X}$ = 4.39, S.D.=0.40) และด้านความมั่นคงในงาน ($\overline{X}$ = 4.34, S.D.=0.36)

3. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10

ตารางที่ 3 ค่าน้ำหนักความสำคัญของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต10 โดยภาพรวม

ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการตามลำดับความสำคัญ	B	S.E.	$\hat{\beta}$	t	Sig
1. ด้านความจำเป็นพื้นฐาน (X_1)	0.260	0.030	0.228	7.573	0.000**
2. ด้านความรักองค์กร (X_{10})	0.270	0.037	0.281	7.566	0.000**
3. ด้านการบริหารคน (X_9)	0.103	0.034	0.090	2.648	0.008**
4. ด้านหลักการปกครอง (X_5)	0.248	0.033	0.195	5.868	0.000**
5. ด้านความยืนหยัด (X_8)	0.195	0.035	0.164	4.646	0.000**
6. ด้านมีหลักการ (X_3)	0.258	0.035	0.204	5.879	0.000**
7. ด้านการมองการณ์ไกล (X_2)	0.149	0.044	0.141	3.240	0.001**
ค่าคงที่				0.288	
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R)				0.914	
ประสิทธิภาพการทำนาย (R^2)				0.835	
ประสิทธิภาพการทำนายที่ปรับแล้ว				0.831	
ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน				0.15776	

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.0

จากตารางที่ 3 ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้รับเลือกเข้าสมการเป็นอันดับ 1 คือด้านความรักองค์กร (X_{10}) รองลงมาคือ ด้านความจำเป็นพื้นฐาน (X_1) ด้านมีหลักการ (X_3) ด้านหลักการปกครอง (X_5) ด้านความยืนหยัด (X_8) ด้านการมองการณ์ไกล (X_2) ด้านการบริหารคน (X_9) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณในการทำนายเท่ากับ 0.914 โดยมีประสิทธิภาพในการทำนายร้อยละ 83.50 และความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย (Standard Error) เท่ากับ 0.15776 ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการวิเคราะห์การถอดถอย ได้ดังนี้

$$\hat{Y}_{tot} = 0.288 + 0.281 (X_{10}) + 0.228(X_1) + 0.204 (X_3) + 0.195 (X_5) + 0.164 (X_8) + 0.141 (X_2) + 0.090 (X_9)$$

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยขอเสนอประเด็นสำคัญที่ค้นพบมีรายละเอียดดังนี้

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะต้องผ่านการอบรมหลักสูตรผู้บริหารโรงเรียน เพื่อนำยุทธศาสตร์และยุทธวิธีในการใช้ภาวะผู้นำที่มีคุณภาพมาใช้กับบุคลากรในโรงเรียนด้วยการสร้างความผูกพันกับบุคลากรในหน่วยงานให้มีความเป็นเอกภาพในการทำงาน มีความเชื่อมั่นศรัทธาในสถานศึกษา ซึ่งเป็นสถานที่ปฏิบัติงานโดยแสดงออกซึ่งความรักและศรัทธาในสถานศึกษาอย่างเด่นชัด มีการประสานแนวคิดและบูรณาการแนวทางปฏิบัติของครู นักเรียน ชุมชน ให้เป็นแนวทางเดียวกัน ปลูกฝังความสำนึกรับผิดชอบและผดุงเกียรติยศชื่อเสียงของโรงเรียนตลอดจนจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างคุณธรรมและวินัย สามารถสร้างแนวทางที่จะทำให้บุคลากรอุทิศเวลาและขยันขันแข็งในการทำงานด้วยความเต็มใจและเสียสละ ปฏิบัติงานเพื่อโรงเรียนด้วยความจริงใจและเกื้อกูลต่อกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สนอง สุภาสัย (2554 : 86) ที่ได้ศึกษา เรื่องภาวะผู้นำที่มีคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียนที่ครูมีความพึงพอใจแตกต่างกัน : กรณีศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร พบว่า ภาวะผู้นำที่มีคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียนที่ครูพอใจสูงอยู่ในระดับสูงทั้งสิบประการและยังสอดคล้องกับผลวิจัยของสุพรรณี มาตรโพธิ์ (2555 : 71) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีในมหาวิทยาลัยของรัฐในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้บริหารสตรีในมหาวิทยาลัยของรัฐในเขตกรุงเทพมหานคร มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก เช่นกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยภาวะผู้นำด้านการมองการณ์ไกลอยู่ในระดับมากเป็นลำดับสูงสุด รองลงมาคือ ด้านความจำเป็นพื้นฐาน ด้านหลักในการทำงาน ด้านหลักการปกครอง ด้านความยืนหยัด ด้านมีหลักการ ด้านความรักองค์กร ด้านการวางแผน ด้านการบริหารคน และด้านความมุ่งประสงค์ ตามลำดับ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารในฐานะผู้นำของหน่วยงานจะต้องสร้างความผูกพันให้แก่สมาชิกในสถานศึกษาหรือหน่วยงานให้รวมกันเป็นหนึ่งเดียว ให้มีความเชื่อถือ รักใคร่ มีความสามัคคี มีทัศนคติที่ดีต่อกันเพื่อความมั่นคงของสถาบัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พักตร์สร สิรบุณยภัค (2548 : 118) ที่ได้ศึกษาเรื่อง คุณภาพภาวะผู้นำที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลจังหวัดเพชรบุรีนนทบุรี พบว่า การมองการณ์ไกล อยู่ในระดับมากเป็นลำดับสูงสุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สนอง สุภาสัย (2554 : 86) ที่ได้ศึกษา เรื่องภาวะผู้นำที่มีคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียนที่ครูมีความพึงพอใจแตกต่างกัน : กรณีศึกษา จังหวัดสมุทรสาคร พบว่า ภาวะผู้นำที่มีคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียนที่ครูมีความพึงพอใจด้านการมองการณ์ไกล อยู่ในระดับสูงสุด

2. คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อเรียงลำดับจากค่ามากไปน้อยพบว่า

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงาน ด้านเงินเดือนหรือผลประโยชน์เกื้อกูล อยู่ในระดับมาก กล่าวคือ การให้ครูได้รับเงินเดือนสูงขึ้น ตามตำแหน่งหน้าที่ที่ตนเองรับผิดชอบ และตามสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันรวมทั้งปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นหรือลดลง ปัญหาสภาพเศรษฐกิจในครอบครัว ความคิดที่จะปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงงานที่ทำโดยไปทำงานอย่างอื่นที่ได้รับค่าตอบแทนสูงกว่าซึ่งครูส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในงานปัจจุบันและค่าตอบแทนที่ได้รับตามความเหมาะสมรวมทั้งสิทธิพิเศษอื่น ๆ ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน อยู่ในระดับมาก กล่าวคือ ครูมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน มีความอิสระและมีความคิดริเริ่มในการปฏิบัติงานที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพได้รับการชมเชยในการปฏิบัติงาน ทำให้งานประสบความสำเร็จ ครูได้รับการบริการอย่างทั่วถึงมีคุณภาพ มีการเคารพในสิทธิส่วนบุคคลของครูในสถานศึกษาและในสถานศึกษานั้นมีความสัมพันธ์ที่ดี รักใคร่สามัคคี และร่วมมือกันระหว่างครู และผู้บริหารสถานศึกษา เป็นเหตุให้ปัญหาและความขัดแย้งในการทำงานลดลงและทำให้งานเกิดความสำเร็จด้านความมั่นคงในงาน อยู่ในระดับมาก กล่าวคือ ครูมีคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการส่งเสริมให้มีความก้าวหน้าในหน้าที่การงานโดยการคัดเลือก และการปรับปรุงตำแหน่งของตนเองให้สูงขึ้น ได้รับเงินเดือนสูงขึ้นตามลำดับได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือนกรณีพิเศษให้กับทุกคนในปีเดียวกันนั้นไม่ได้ ดังนั้นครูจึงอาจมีทั้งที่รู้สึกพอใจและไม่พึงพอใจ แต่ก็ยังมีสวัสดิการด้านอื่น ๆ ให้เป็นการตอบแทนได้บางส่วนอีกด้วย เช่น บ้านพัก ค่าเบี้ยเลี้ยง สอดคล้องกับที่ บุญแสง ชีระภากร (2556 : 220) ได้กล่าวไว้ว่าการที่บุคคลได้รับประสบการณ์หลาย ๆ อย่างในองค์การ เช่น ความพึงพอใจ ความไม่พึงพอใจ จะทำให้เกิดการปฏิบัติซึ่งเกิดจากการปรับปรุงตนเองและสิ่งแวดล้อมและอาจก่อให้เกิดปัญหาตามมาได้ ด้านสภาพการทำงานอยู่ในระดับมาก กล่าวคือ มีการจัดสรรเครื่องมืออย่างเพียงพอครูมีโอกาสแสดงความคิดเห็นและเสนอวัฒนธรรมองค์กรและการใช้กฎระเบียบข้อบังคับเพื่อเป็นแนวทางในการทำงานมีแบบแผนการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ด้านความสำเร็จของงาน อยู่ในระดับมาก กล่าวคือ ครูได้รับการส่งเสริมให้เข้าร่วมอบรมประชุมสัมมนาเกี่ยวกับเรื่องต่างที่ได้รับผิดชอบเพื่อให้งานบรรลุวัตถุประสงค์และสำเร็จด้วยความเต็มใจ ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ อยู่ในระดับมาก กล่าวคือ ครูได้รับความศรัทธาจากนักเรียนและได้รับการยอมรับในผลงานจากบุคคลทั่วไป ครูมีโอกาสได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรม อนุกรรมการในหน่วยงานของตนเองหรือหน่วยงานอื่น มีการติดตามข่าวสารทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการศึกษาเป็นประจำได้รับการคิดต่อประสานจากหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อขอความร่วมมือในงานพีต่าง ๆ ของหน่วยงานและได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม และมีการประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก กล่าวคือ ครูมีโอกาสได้แสดงความคิดและทำงานอย่างเต็มศักยภาพปัจจุบันนี้ทุกองค์กรหรือหน่วยงานจะเน้นให้ผู้ปฏิบัติมีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการในเรื่องที่ตนมีความสามารถ ด้านความก้าวหน้าในงาน อยู่ในระดับมาก กล่าวคือ ครูได้รับการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ความสามารถจากการฝึกอบรมปฏิบัติการต่างๆที่ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสนับสนุนและเปิดโอกาสให้บุคคลากรทุกคนมีความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่มีการส่งเสริมการทำวิจัย และผลงานวิชาการต่าง ๆ

3. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ได้แก่ ด้านความจำเป็น

พื้นฐาน ด้านความรักองค์กร ด้านการบริหารคน ด้านหลักการปกครอง ด้านความยืนหยัด ด้านมีหลักการ ด้านการมองการณ์ไกล

3.1 ด้านความจำเป็นพื้นฐาน ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 เป็นลำดับแรกแสดงว่าผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีหน้าที่ในการคิดและตัดสินใจ ผู้บริหารจึงต้องใช้ภาวะผู้นำด้านการทำงานเป็นทีม เนื่องจากผู้บริหารไม่สามารถทำงานคนเดียวให้ประสบความสำเร็จได้ และการทำงานโดยคณะบุคคล กลุ่มบุคคลจะต้องมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน อาจส่งผลให้เกิดความขัดแย้งได้ ดังนั้นผู้บริหารจำเป็นต้องมีการใช้หลักการบริหารและความสามารถในการบริหารความขัดแย้ง เพื่อให้การทำงานมีบรรยากาศที่ดี คณะทำงานมีความสามัคคี ยอมรับฟังความคิดเห็นของกลุ่มโดยใช้หลักภาวะผู้นำด้านการบริหารความขัดแย้งที่ดีและเหมาะสมกับสถานการณ์ จึงทำให้การทำงานบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ดังผลการวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศักดิ์ดา จักขุจันทร์ (2552 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การใช้ภาวะผู้นำที่มีคุณภาพของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา พบว่า การใช้ภาวะผู้นำที่มีคุณภาพของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่สถานศึกษา มีการใช้ภาวะผู้นำที่มีคุณภาพโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเหมือนกัน แต่การใช้ภาวะผู้นำที่มีคุณภาพของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่สถานศึกษาได้รับรางวัลพระราชทาน จะมีการใช้ภาวะผู้นำที่สูงกว่า ทั้งนี้เนื่องจาก การที่ผู้บริหารจะแสดงความเป็นผู้นำในการคิดและตัดสินใจที่จะสร้างศรัทธา ความเชื่อถือให้กับบุคคลในสถานศึกษาให้ร่วมมือกับผู้บริหารได้นั้น ผู้บริหารจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในด้านความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ เพื่อที่จะนำองค์ความรู้นั้นมาใช้ในการบริหารคน เพื่อให้คนทำงานอย่างเต็มตามศักยภาพและเกิดผลดีองค์กร ส่งผลต่อความสำเร็จในการทำงานอย่างบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจและนำสู่การบริหารจัดการองค์กร ดังแนวคิดของ มาสโลว์ (Maslow)ที่ว่ามนุษย์มีความต้องการทางกายเพื่อความอยู่รอด ต้องการความรักความเป็นเจ้าของ ต้องการความสำเร็จ ต้องการการยอมรับนับถือ ผู้บริหารจึงใช้ภาวะผู้นำด้านความจำเป็นพื้นฐานในการบริหาร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ปิยะนาถ บุญมีพิพิธ(2552 : 25-35) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้นำที่ประสบความสำเร็จส่วนใหญ่มักจะมีทักษะพื้นฐานอยู่ในตัวของแต่ละคนอยู่แล้ว เว้นเสียแต่ว่าจะมีทักษะทางนี้เก่งมากน้อยต่างกันเท่านั้น และในแต่ละทักษะเช่น ทักษะในการแก้ข้อขัดแย้ง ซึ่งการทำงานของคนตั้งแต่สองคนขึ้นไป ย่อมเกิดความขัดแย้ง ความขัดแย้งก็ย่อมมีอยู่ ซึ่งผู้บริหารจะต้องใช้ความพยายามสูงในการควบคุมความขัดแย้งให้ได้เพื่อให้การทำงานร่วมกันมีบรรยากาศที่ดีที่จะนำไปสู่ความสำเร็จได้โดยง่าย

3.2 ด้านความรักองค์กร ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 อันดับสองแสดงว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำของหน่วยงานต้องสร้างความผูกพันให้แก่สมาชิกในสถานศึกษาหรือหน่วยงานให้รวมกันเป็นหนึ่งให้มีความเชื่อถือ รักใคร่มีความสามัคคีกัน มีทัศนคติที่ดีต่อกันเพื่อความมั่นคงของสถาบัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยะนาถ บุญมีพิพิธ (2545, อ้างถึงใน ธวัชชัย สาครสิทธิ์ศักดิ์, 2555) ที่ได้สรุปไว้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนต้องแสดงออกซึ่งความรักและศรัทธาในโรงเรียนอย่างเด่นชัด เพื่อดำเนินการสู่ความสำเร็จ สร้างศรัทธาต่อบุคลากรให้ทำงานอย่างเต็มใจและเสียสละ ปลูกฝังบุคลากรให้มีความตระหนักและปฏิบัติตนในในการอนุรักษ์และพัฒนา

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

สิ่งแวดล้อม สร้างจิตสำนึกให้เกิดในบุคลากรเพื่อปฏิบัติกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม สร้างแนวทางที่จะทำให้บุคลากรอุทิศเวลาและขยันขันแข็งในการทำงานผู้บริหารจะต้องเป็นที่มีความมุ่นมั่น อดทน ซึ่งเป็นสิ่งที่สนับสนุนความเชื่อที่ว่าผู้บริหารมีความองค์กร มุ่งมั่นที่จะพัฒนาองค์กรให้มีความก้าวหน้า

3.3 ด้านการบริหารคน ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 อันดับสามแสดงว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำของหน่วยงานต้องแสดงออกซึ่งความรักและศรัทธาในสถานศึกษาอย่างเด่นชัดมีการปลูกฝังความรับผิดชอบ อุทิศเวลาในการปฏิบัติงานและส่งเสริม สนับสนุนให้ทุกคนมีส่วนร่วมในความสำเร็จของสถานศึกษาร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ธงชัย สันติวงษ์ (2551 : 3) ที่ว่า ภารกิจของผู้บริหารทุกคนและของผู้ชำนาญการด้านบุคลากรโดยเฉพาะที่มุ่งปฏิบัติในกิจกรรมทั้งปวงที่เกี่ยวกับบุคลากรเพื่อให้ปัจจัยด้านบุคคลขององค์การเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพสูงสุดตลอดเวลา ซึ่งจะส่งผลสำเร็จต่อเป้าหมายขององค์การ

3.4 ด้านหลักการปกครอง ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 อันดับสี่แสดงว่าผู้บริหารต้องปกครองบริหารงานภายใต้หลักธรรมมาภิบาล มีคุณธรรม จริยธรรม และจูงใจให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานด้วยความเต็มใจและศรัทธาเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อรุณ รักธรรม (2554: 136) ได้กล่าวถึงลักษณะของนักปกครอง ไว้ว่า นักปกครองที่ดีต้องมีลักษณะ ดังนี้ คือ มีความรอบรู้และประสบการณ์อย่างกว้างจากการศึกษาและการฝึกอบรม มีหลักในการปกครองบังคับบัญชา ซึ่งประกอบด้วย รู้จักประวัติ นิสัย ความประพฤติของผู้ใต้บังคับบัญชาโดยละเอียด รู้จักชมเชย หรือตำหนิผู้ใต้บังคับบัญชาในโอกาสอันควร รักษาความเที่ยงธรรม มีความคิดริเริ่ม มีหลักในการบริหารงาน คือ รู้จักจังหวะที่จะทำงานให้เป็นผลสำเร็จ รู้จักใช้คนให้เหมาะสมกับงาน รู้จักถ่ายทอดความรู้ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำงานได้รู้จักรับผิดชอบ

3.5 ด้านความยืนหยัด ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 อันดับห้าแสดงว่าผู้บริหารต้องมีการกำหนดปรัชญา วิสัยทัศน์และพันธกิจมีนโยบายนำไปสู่การปฏิบัติได้จริงเป็นแบบอย่างที่ดีและมีความเชื่อมั่นที่จะนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จได้ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เซอร์จิโอวานนี (Sergiovanni, 1982, อ้างถึงใน พักตร์สร สิรบุณยภัค, 2548 : 59) มีแนวความคิดว่า ผู้นำที่ดีควรจะมีความยืนหยัดหลักการที่สำคัญที่ได้กำหนดไว้เป็นเป้าประสงค์และผลผลิต ทั้งมีความหมายว่าผู้นำจะต้องเข้าใจถึงคุณค่าที่พึงจะได้รับด้วย ความยืดหยัดของผู้นำจำเป็นจะต้องสื่อความหมายให้ถูกต้อง และเข้าใจตรงกัน เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาการทำงาน และควรยืดหยัดในหลักการอันก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่หน่วยงานนั้น ๆ

3.6 ด้านมีหลักการ ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 อันดับหกแสดงว่าผู้บริหารต้องมีความสามารถในการสื่อสารและส่งเสริมบุคลากรในการทำงานให้ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายตามพันธกิจของสถานศึกษาและมีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด เซอร์จิโอวานนี(Sergiovanni, 1982, อ้างถึงใน พักตร์สร สิรบุณยภัค, 2548) ที่กล่าวว่า ในการบริหารนั้นผู้นำจะต้องมีแนวคิดหรือหลักการในการกระทำที่จะปฏิบัติงานนั้น ๆ หลักการก่อให้เกิดบูรณาการ และช่วยให้เกิดความก้าวหน้าในการทำงานอย่างด

3.7 ด้านการมองการณ์ไกล ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 อันดับเจ็ดแสดงว่าผู้บริหารต้องเป็นผู้นำในการวิเคราะห์องค์กร กำหนดปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจของสถานศึกษา จัดทำแผนงาน สนับสนุนครู โครงการและเป็นผู้อนุมัติการสนับสนุนการทำโครงการของสถานศึกษา และมีหน้าที่ในการติดตาม ตรวจสอบผลการดำเนินการทุกงานในสถานศึกษา ผู้บริหารจึงเป็นผู้ที่รู้และมองภาพของงานได้ชัดเจนทั้งระบบ ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องเป็นผู้มองการดำเนินงานของสถานศึกษาในเชิงระบบ เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายที่กำหนด ผู้บริหารต้องมีความสามารถและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีรวมทั้งจริงใจในการส่งเสริมให้บุคลากรใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนและการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพได้ มีความสามารถในการกำหนดนโยบายที่สอดคล้องกับหน่วยเหนือและนำมาใช้ในการวางแผนที่นำสู่การปฏิบัติได้อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม และใช้ข้อมูลข่าวสารความเคลื่อนไหว การเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและสิ่งแวดล้อมมาประกอบในการวางแผนและปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิระเวก สุขสุคนธ์ (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างรูปแบบภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างและตรวจสอบรูปแบบภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1. รูปแบบภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 1) ด้านการฟัง 2) ด้านการตระหนักรู้ 3) ด้านการสร้างมโนทัศน์ 4) ด้านการมองการณ์ไกล ส่วนที่ 2 ความสัมพันธ์ ประกอบด้วย 5) ด้านการเห็นอกเห็นใจ 6) ด้านการเยียวยารักษา 7) ด้านการโน้มน้าวใจ 8) ด้านความรับผิดชอบร่วมกัน ส่วนที่ 3 หน้าที่/ทรัพยากรประกอบด้วย 9) ด้านการอุทิศตนเพื่อพัฒนาคน และ 10) ด้านการสร้างกลุ่มชน และสอดคล้องกับแนวคิดของ บรรจง ชูสกุลชาติ (2551) ที่กล่าวไว้ว่า นักบริหารต้องมองให้ไกลและมองผ่านอุปสรรคให้ทะลุ ต้องมีความตั้งใจไม่ย่อท้อเป็นรากฐานสำคัญโดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียนยิ่งต้องมีทักษะทางด้าน มองการณ์ไกล คือ สามารถรับรู้และเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง ทะลุปรุโปรงรวมทั้งต้องสามารถที่จะคาดคะเนได้ถึงสิ่งหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต่อไปอีกได้อย่างถูกต้อง และสอดคล้องกับแนวคิดของ เซอร์จิโอวานนี (Sergiovanni, 1982, อ้างถึงใน พักตร์สร สิรบุณยภัค, 2548) ที่กล่าวว่า การมองการณ์ไกล เป็นความสามารถของผู้นำที่สามารถจะมองเห็นความแตกต่างระหว่างยุทธวิธีและยุทธศาสตร์ และเข้าใจที่ว่าจะนำมาสัมพันธ์กันได้อย่างดี ผู้นำที่มองเห็นการณ์ไกลจะเป็นคนที่มองอะไรได้กว้าง ๆ มีความอดทน มีแนวคิดไกล ซึ่งทำให้สามารถเข้าใจอะไรได้โดยเวลาเพียงเล็กน้อย ผลลัพธ์ ผลผลิตที่ได้คุ้มค่า และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยะนาถ บุญมีพิพิธ (2557) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาระดับการใช้องค์ประกอบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 2. เพื่อศึกษาระดับผลการดำเนินงานที่ใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 3. เพื่อศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1. สถานศึกษาใช้องค์ประกอบการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการวางแผนและการดำเนินงานตามแผน อยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารจะเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติในการมองการณ์ไกลเพื่อนำมาใช้ในการวางแผนเป็นหลักการสำคัญ

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ด้านความมุ่งประสงค์ อยู่ในอันดับต่ำสุด ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการบริหารตามระเบียบแบบแผน กำหนดขั้นตอน และวิธีดำเนินงาน ติดตามผลการปฏิบัติงาน ประเมินผลการปฏิบัติงาน และมีการกำหนดมาตรฐานวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจน

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ด้านความก้าวหน้าในงานอยู่ในอันดับต่ำสุด ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูทุกคนได้รับการพัฒนาความรู้ในทุกๆ ด้าน เปิดโอกาสให้ครูทุกคนได้เลื่อนขั้นตามความสามารถที่ปรากฏจากผลงานในหน้าที่รับผิดชอบ

1.3 จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักในการทำงาน ด้านการวางแผน ด้านความมุ่งประสงค์ ไม่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของครู เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรพบว่าด้านหลักในการทำงาน ด้านการวางแผน ด้านความมุ่งประสงค์มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของครูที่เข้าสมการ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสนใจและต้องให้ความสำคัญ ด้านหลักในการทำงาน ด้านการวางแผน ด้านความมุ่งประสงค์ด้วย

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.1 ควรศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาต่างพื้นที่ที่มีสภาพแวดล้อมวัฒนธรรมขนบธรรมเนียม ประเพณีต่างกัน เพื่อยืนยันถึงความสำคัญของการใช้ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

2.2 ควรศึกษาคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของครูในระดับเขตพื้นที่การศึกษาหรือในสถานศึกษาระดับต่าง ๆ ในเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ

2.3 ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของครูตามโครงสร้างการบริหารงานของสถานศึกษา 4งานได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการ. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2.** (2545). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว

กิตติมา บุญรักษา. (2558). **“ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2”**. วารสารวิชาการ Veridian E-Journal ปีที่ 8, ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม – สิงหาคม) : 337.

ดำรงค์ศักดิ์ ดำริห์. (2549). **ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา ภาคกลาง**.วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปกร.

ธวัชชัย สาครสิทธิศักดิ์. (2555). ***ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2***. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

บุญแสง ชีรภากร. (2554).**การปรับปรุงคุณภาพชีวิตการทำงาน.**จุลสารพัฒนาข้าราชการ (มกราคม-มีนาคม 2554.

ปิยะนาถ บุญมีพิพิธ. (2557). **การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1. เพชรบุรี** .คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.

พักตร์สร สิรบุณยภัค. (2548). **คุณภาพภาวะผู้นำที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลจังหวัดเพชรบุรีนนทบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วิระเวก สุขสุคนธ์. (2557). **การสร้างรูปแบบภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

ศักดิ์ดา จักขุจันทร์. (2552). **การใช้ภาวะผู้นำที่มีคุณภาพของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สงบ ลักษณะ. (2550). **แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา**. วารสารราชการครู 18 สิงหาคม-กันยายน.

สนอง สุภาลัย. (2554). **การใช้ภาวะผู้นำที่มีคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียนที่ครูมีความพึงพอใจแตกต่างกัน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สวัสดิ์ กาญจนสุวรรณ. (2551). **หลักการบริหารการศึกษา**. สงขลา : มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.

สุพรรณี มาตรโพธิ์ . (2555). **การศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีในมหาวิทยาลัยของรัฐในเขตกรุงเทพมหานคร.** ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุภัค ยมพุก. (2558). **"การบริหารสถานศึกษาและการรับรู้การสนับสนุนการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการสอนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่มที่ 4"**.วารสารวิชาการ Veridian E-Journal ปีที่ 8, ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม – สิงหาคม) : 1,454.

อรุณ รักธรรม. (2554). **หลักมนุษยสัมพันธ์กับการบริหาร**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.

อรุณรุ่ง เอื้ออารีสุขสกุล. (2559). **“ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง : เปลี่ยนความท้าทายมุ่งสู่ความสำเร็จขององค์การอย่างยั่งยืน”** วารสารวิชาการ Veridian E-Journal ปีที่ 9, ฉบับที่ 1 (มกราคม – เมษายน) : 845

ภาษาต่างประเทศ

Bankowski Barbara Joyce. (1998). **A study of relationship between Transformational Leadership and Teacher motivation in New York City elementary school**. New yrok : School of Education and Human Services.

Barnett K Mccormick J.and Conners R. (1996). **Leadership behavior of secondary school principals teacher outcomes school cuture**.

Brain J.Cadwell. C. (1999). **Stretegic Leadership Resource Management and Effective School Reform**. Journal of Educational Administration

Michael.Donald Tebbano. (1998). A study of the Relationship Between the Prefered Leadership Styles of School District Superintendents and the Capability of Become Professional Learning OrganiZations.

Leo Patrick Philbin. (1997). **Transformational Leadership and the secondary school principal Leaership**.Dissertation Abstracts Intemationsl.